

TAMMELAN KUNTA

KATU- JA SIJOITUSLUPIEN HAKUOHJE JA LUPAEHDOT

**Tekla 04.12.2025 § XX
Voimaantulo 1.1.2026**

**Korvaa aiemman ohjeen
Tekla 10.12.2014 § 53**

TAMMELA

www.tammela.fi

Sisällysluettelo

YLEISTÄ KATU- JA SIJOITUSLUVISTA	3
KATU- JA SIJOITUSLUVAN HAKEMINEN	4
LUVAN NOUDATTAMINEN JA VAATIMUKSET	5
Yleiset vaatimukset ja työskentely ohjeet	5
Ilmoitusvelvollisuus ja työmaa katselmukset	7
Materiaalivaatimukset ja takuu	7
Lupamaksut	9
Taksat	9

YLEISTÄ KATU- JA SIIJOITUSLUVISTA

Tämä ohje on laadittu kunnan kaduilla ja muilla yleisillä alueilla tehtävien kaivutöiden tai niiden tilapäistä käyttämistä mm. korjaustöiden suorittamista varten, sekä pysyvän johdon, kaapelin tai muun laitteen sijoittamisen ohjaamiseksi.

Tämä ohje tulee liittää myös kaivutyötarjouspyyntöihin toimintaohjeeksi, huomioon otettavaa kuitenkin on, ettei kunnan rakennuttamissa katu- ja vesihuollon rakentamiskohteissa kaivulupakäytäntöä noudateta, vaan kaapelitöistä sovitaan työmaan vastuuhenkilön kanssa erikseen.

Kunnan velvollisuus ohjata ja yhteen sovittaa kadulla tehtäviä töitä on osa kunnalle kuuluvaa kadunpitovelvollisuutta (alueidenkäyttölaki 84 §). Kadulla tehtävien töiden yhteensovittaminen koskee katualuetta sekä sen ylä- ja alapuolisia johtoja, laitteita ja rakenteita. Vastaavan kaltainen koordinoititehtävä on asetettu kunnalle viestintämarkkinalain 110 §:ssä.

Kunnossapitolain 14a §:ään otettu säännös kunnalle ilmoittamisesta ennen kuin kadulla ja yleisellä alueella voidaan ryhtyä töihin, on välttämätön, jotta kunta on ajantasaisesti selvillä kadulla tehtävistä töistä.

Kadulla tehtävien töiden yhteensovittamisen tarkoituksena on varmistaa se, että kaikki yhdyskunnan ja kiinteistöjen toiminnan kannalta oleelliset verkostot ja laitteet voidaan sijoittaa tarkoituksenmukaisella tavalla. Samalla pyritään huolehtimaan siitä, että kaivutöiden yhteydessä ei vahingoiteta alueella ennestään olevia johtoja, laitteita tai katurakenteita.

Kunnan oikeus olla selvillä kadulla tehtävistä töistä on tarpeen myös sen vuoksi, että kunnalla on aina viime kädessä vastuu kadun ja yleisen alueen kunnossapidon järjestämisestä silloinkin, kun joku muu tekee työtä alueella. Ilmoitusvelvollisuuden kautta pyritään kiinnittämään entistä enemmän huomiota myös kadun ja yleisen alueen esteettömänä ja viihtyisänä pitämiseen maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla.

KATU- JA SIJOITUSLUVAN HAKEMINEN

Kunnan hallinnoimilla alueilla suoritettavat työt edellyttävät aina vähintään katuluvan hakemista kunnalta. Ilmoitusvelvollisuuden tahallinen tai huolimattomuudesta johtuva laiminlyönti on rangaistusuhan alainen teko, josta työstä vastaava voidaan tuomita sakkoon kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain säännösten rikkomisesta. Valtion omistamien alueiden osalta lupaa haetaan Elinvoimakeskukselta, yksityisiltä maanomistajilta lupa tulee saada heiltä itseltään. Kunnalla on oikeus keskeyttää luvaton kaivuu ja siitä määrätään taksan mukainen maksu luvan hakematta jättämisestä.

Silloin kun tarkoituksena on sijoittaa kadulle tai sen ylä- tai alapuolelle pysyvästi johto tai muu laite tulee hakea myös sijoituslupaa, jonka liitteenä tulee olla suunnitelma ajantasaisella pohjakartalla. Sijoituslupaa ei tarvitse hakea kaapeliasennuksissa valmiina olevaan kaapeliputkitukseen.

Lupia haetaan sähköisen palvelun kautta ([ajantasainen linkki](#)) kunnan verkkosivuilta hyvissä ajoin, kuitenkin vähintään kaksi viikkoa ennen työn aloitusta. Luvanhakijana toimii työstä vastaava eli se kenen toimesta työtä tehdään, mutta lupaa voi hakea hänen puolestaan myös urakoitsija. Mikäli kyse on yhteiskaivuusta, tulee hakemuksesta selvittää, kenelle suunnitelmasta on ilmoitettu ja mitkä yritykset ovat mukana luvanhausussa.

Kiiretyönä toteutettaville äkillisissä kaapeli- ja putkivauriotapauksissa katuilmoitus tulee tehdä viimeistään seuraavana arkipäivänä. Tämän jälkeen tapausta käsitellään kaivu ilmoituksen laiminlyöntinä.

Luvan myöntää yhdyskuntatekniikan päällikkö tai hänen sijaisensa viimeistään 21 päivän kuluttua hakemuksen saapumisesta.

LUVAN NOUDATTAMINEN JA VAATIMUKSET

Yleiset vaatimukset ja työskentely ohjeet

Kaivuutyönteettäjällä on aina kokonaisvaltaisesti vastuussa työmaan turvallisuudesta ja työn aiheuttamista vahingoista silloinkin, vaikka työ teetetäisiin urakoitsijalla. Kaivuu- tai katutyössä tulee aina noudattaa ajantasaiseen lakiin perustuvia määräyksiä, sekä niiden lisäksi luvassa annettuja uusimpia ohjeita ja määräyksiä, joita ovat tämän ohjeen lisäksi:

- InfraRYL, Infrarakentamisen yleiset laatuvaatimukset, Osa 1 Väylät ja alueet (Rakennustietosäätiö RTS)
- Kunnallisteknisten töiden yleinen työselostus 02 (Suomen Kuntaliitto) on voimassa niiltä osin, kun asiaa ei ole mainittu InfraRYL julkaisussa
- Kaapelikaivantotyöt, yleinen työselostus (Suomen Kuntaliitto)
- Viherrakentamisen yleinen työselostus VRT '17 (Viherympäristöliiton julkaisu nro 57)
- Tilapäiset liikennejärjestelyt katu- ja yleisillä alueilla (SKTY:n julkaisu 1/2013)
- Asfaltointitöiden urakka-asiakirjat (Suomenkuntaliitto)
- Asfalttinormit (PANK ry)
- Betoni- ja luonnonkivituotteet päällysterakenteena (SKTY:n julkaisu 14, 1997)
- Rakennusurakan yleiset sopimusehdot, YSE 1998
- Tiemerkinnot TIEH 200000504 (Tiehallinto)
- Esteettömän rakentamisen ohjeet (SuRaKu) 8 Tilapäiset liikennejärjestelyt

Mikäli työ sijoittuu yöaikaan taikka työ aiheuttaa melu-, pöly- tai tärinähaittaa ympäristölle saattaa tarpeen olla kirjallisen ilmoituksen tekeminen ympäristölain 118 §:n sekä [Kunnan ympäristönsuojelumääräysten 14 § ja 15 §](#) mukaisesti viimeistään 30 päivää ennen työn alkua. Lisätietoa ja ilmoituslomake löytyvät [kunnan verkkosivuilta](#). Ympäristöviranomaisen perii erikseen oman taksansa mukaiset lupamaksut hakijalta.

Työmaa on varustettava taululla, josta ilmenee rakennuttajan nimi (työstä vastaava), työn tarkoitus ja kesto sekä urakoitsijan nimi ja vastuuhenkilön nimi ja puhelinnumero.

Luvanhakijan vastuulla on selvittää kaikkien johtojen ja kaapeleiden sekä muiden maanalaisten laitteiden ja rakenteiden sijainti huomioiden, että alueella saattaa kulkea myös yksityisten omistamia johtoja. Urakoitsija vastaa kaikista edellä mainituille johdoille, kaapeleille sekä maanalaisille laitteille ja rakenteille mahdollisesti aiheuttamistaan vahingoista.

Kunnan kanssa johtonäytöistä sovitaan erikseen lähettämällä pyyntö tekninen@tammela.fi osoitteeseen. Kunta ei luovuta kriittisen infratietoja kuin perustellusta syystä. Vastaanottaja ei saa luovuttaa tietoja eteenpäin, niitä on säilytettävä vastuullisesti sekä on velvollinen hävittämään aineiston tietoturvalisistä kaivutyön loputtua.

TAMMELA

www.tammela.fi

Ympäristö on pidettävä siistinä ja esteettömänä siten kuin laissa kadun ja yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta säädetään. Mikäli työ ajoittuu talviaikaan ja se estää normaalin koneellisen talvikunnassapidon ja lumen poiskuljetukset, tulee työnsuorittajan huolehtia lainmukaisesta kunnossapidosta.

Viime kädessä kaivuutyöntoteuttaja vastaa kadun liikenneturvallisuudesta ja -sujuvuudesta sekä esteettömyydestä. Liikennejärjestelyissä on huolehdittava erityisesti joukkoliikenteen, jalankulun ja pyöräilyn turvallisista ja esteettömistä yhteyksistä. Mikäli kadulta joudutaan katkaisemaan liikenne ennalta arvaamattomasti, on siitä ilmoitettava kunnalle välittömästi.

Jalankulkijoita ei saa ohjata ohittamaan työmaata ajoradan kautta liikenteen seassa vaan heille tulee järjestää muusta liikenteestä erotettu kulkureitti. Järjestelyiden on toimittava myös pimeällä.

Liikenteenohjaus ja suojaus- sekä varoitustoimenpiteet on pidettävä moitteettomina koko työn keston ajan, myös työajan ulkopuolella, ja niistä on annettava selvitys lupaa haettaessa. Vähäiset liikennejärjestelyt käsitellään luvan yhteydessä. Tarvittaessa vaaditaan erillinen lupa liikennejärjestelyistä sekä liikenteenohjaussuunnitelma.

Mikäli liikennejärjestelyistä annettuja ohjeita ei noudateta ja valvota, voi kunta lainnoilla (§16) keskeyttää työskentelyn ja tarvittaessa teettää järjestelyt kaivutyönsuorittajan kustannuksella tai määrätä sakkomaksun.

Työalue on eristettävä ohjeiden mukaisesti nojaamisen kestävillä suoja-aidoilla ja ne tulee olla varustettuna heijastavalla materiaalilla ja keltaisilla vilkkuvaloilla. Työmaa-alueen läpikulku on estettävä sulkupuomeilla ja -pylväillä. Kaivantojen avoinna pito tulee rajoittaa mahdollisemman lyhyeksi ja kaivaminen sekä muut siihen kuuluvat toimenpiteet rajoitettava mahdollisimman pienelle alueelle.

Puiden rungot on suojattava laudoituksella eikä kaivamista saa ulottaa 2 metriä lähemmäksi puun runkoa. Vaurion sattuessa on siitä ilmoitettava välittömästi luvanmyöntäjälle, joka arvioi vaurion ja puun hoitotoimenpiteet tai uusimistarpeen. Puun kaataminen ilman lupaa on ehdottomasti kielletty. Mikäli työn vuoksi joudutaan poistamaan puita, tulee poistettavat puut kartoittaa lupaa hakiessa. Poistettavat taikka vaurioituneet puut korvataan kunnalle luvanhakijan kustannuksella tapauskohtaisesti.

Nurmialueet, pensaat ja istutukset on suojattava aitaamalla. Turhaa liikkumista nurmialueella tulee välttää, eikä nurmikkoaluetta saa ilman lupaa käyttää varastointiin.

Ilmoitusvelvollisuus ja työmaa katselmukset

Työn aloittamisesta tulee aina ilmoittaa kuntaan tekninen@tammela.fi . Ilmoittamatta jättämisestä peritään erillinen taksan mukainen laiminlyöntimaksu.

Mikäli kaivutyö on edellyttänyt sijoituslupaa, tulee työkohteessa järjestää alkukatselmus, joka tilataan viikkoa ennen työn aloitusta. Katselmuksessa tarkistetaan suunnitelma ja johtotietojen ajantasaisuus, todetaan työalueen nykytilanne (asfaltti- ja kivitäyttö, kasvillisuus, kalusteet, suojaustoimenpiteet sekä liikenteenohjauslaitteet), joka tarvittaessa dokumentoidaan kuvin. Katselmuksesta laaditaan työmaamuistio urakoitsijan toimesta.

Työmaan teettjä ja urakoitsija vastaavat kaivannosta loppukatselmukseen saakka. Kaikista lupaa vaatineista toimenpiteistä tehdään aina loppukatselmus, jonka hakija tilaa luvanmyöntäjältä. Loppukatselmuksessa tarkastetaan alueen kunto ja kirjataan mahdolliset korjaustoimenpiteet. Hyväksyttyyn vastaanottokatselmukseen päättyy myös kaivutyöstä aiheutuva laskutus.

1.5.–31.10. välisenä aikana kaivetut kaivannot otetaan vastaan täysin valmiina. 1.11.–30.4. välisenä aikana kaivetut kaivannot vastaanotetaan väliaikaisesti riittävällä kylmäpaikkaus massakerroksella paikattuna. Väliaikainen vastaanotto keskeyttää maksun 30.4. saakka. Urakoitsija vastaa kaivannosta hyväksyttyyn loppukatselmukseen saakka.

Materiaalivaatimukset ja takuu

Kaivannon täyttö on tehtävä kadun rakennekerroksia sekoittamatta. Päälystetyillä alueilla tiivistäminen tehdään enintään 30 cm:n kerroksissa ja aina koneellisesti. Kantavaan kerrokseen tulee aina hankkia uusi murskattu kiviaines, kaivumaita ei saa käyttää. Muiden, kaivannon täytössä käytettävien materiaalien on vastattava laadultaan ja paksuudeltaan alkuperäistä rakennetta.

Jakavan kerroksen materiaalina voidaan käyttää kaivettuja, routimattomia rakennekerrosmateriaaleja. Täyttömateriaali ei saa olla jäätynyttä. Liikennöitävän alueen ulkopuolella täyttö voidaan tehdä kaivumailla. Tiivistystarve riippuu alueen käytöstä ja se on sovittava tapauskohtaisesti.

On suositeltavaa, että kaivannon päällystys tehdään mahdollisimman nopeasti täyttö- ja tiivistystöiden jälkeen samanlaisella materiaalilla kuin kohteessa on aiemminkin ollut. Sorapintainen kohde korjataan valvojan ohjeiden mukaisesti.

Jos kaivannon päällystämistä ei voida tehdä heti, tehdään tilapäinen päällystys liikennöidyillä alueilla välittömästi täytön jälkeen vähintään kylmällä paikkausmassalla ja pääkaduilla ABK-massalla, muilla alueilla voidaan käyttää hienoa mursketta. Tilapäinen päällyste on pidettävä koko ajan liikennettä tyydyttävässä kunnossa ennen lopullista päällystämistä.

Vanhan päällysteen reunat leikataan suoriksi, ”ryöstöt” huomioiden, vähintään 0,5 metriä kaivannon kantavan reunan yli. Liikennettä vasten oleva reuna on viistettävä. Päällystesaumojen tulee olla suoria ja kadun suuntaisia tai kulkusuuntaan nähden kohtisuoria. Kadunsuuntaiset saumat eivät saa sijoittua ajouran kohdalle. Kapein päällystettävän alueen leveys on 1,0 metriä. Kaivannon viereen jäävä alle 10 m²:n erillinen saareke on päällystettävä uudelleen. Jos viherkaistalle kaivettu kaivanto ulottuu 0,2 m lähemmäs päällysteen reunaa, on päällyste uusittava 1 metrin leveydeltä.

Kivetyt päällysteet on korjattava laadultaan alkuperäisiä vastaavilla tuotteilla. Purettu materiaali on mahdollisuuksien mukaan käytettävä uudelleen. Ympäröivää kiveystä on purettava niin paljon, että korjattu pinta saadaan luontevasti liittymään vanhaan päällysteeseen.

Pohja- ja kasvualustatyöt suoritetaan VRT11 mukaan. Pääsääntöisesti pensaat vaihdetaan uusiin huomioiden kaivutöiden ajankohta. Vanhat viedään pois ja luvanhaltija istuttaa kustannuksellaan uudet pensasryhmät heti kaivutöiden valmistuttua. Kaikki ryhmän kasvit uusitaan käyttäen pensaskoon astiataimia. Säilytuskelpoiset ja arvokkaat pensaat siirretään paakkuineen suojaan ja istutetaan takaisin heti kuin on mahdollista, mikäli niin on aloituskatselmuksessa tai luvassa sovittu. Pensasryhmille laitetaan 7–10 cm paksuinen kuorikate, riippumatta siitä onko alueella ollut kuorikatetta ennen kaivantotyöhön ryhtymistä.

Kaivutyön yhteydessä tuhoutunut nurmikko palautetaan alkuperäistä vastaavaan kuntoon. Kasvualustan paksuus ja laatu määräytyy alkuperäisen kasvualustan mukaan. Hoitonurmikon kasvualustan vahvuus on vähintään 10 cm. Nurmikkoa ei saa rakentaa kaivumaista, eikä nurmikolle saa jäädä kiviä. Nurmikkoalueet on jyrättävä tasaisiksi. Nurmikon hoitovastuu on kaivajalla luovutukseen asti. Luovutettaessa nurmialueiden tulee olla vihertyneitä, leikattuja ja peittävyys vähintään 90 %.

Takuuajat alkavat hyväksytystä loppukatselmuksesta. Takuuaika on kaksi (2) vuotta muilla töillä, paitsi vihertöiden takuu aika on yksi (1) vuosi.

Yleistä lupamaksuista

Kunta voi periä maksun, joka perustuu kadulla ja yleisellä alueella tehtävästä työstä annetun ilmoituksen tarkastamisesta ja tämän työn valvonnasta kunnalle aiheutuneisiin kustannuksiin (käsittelymaksu). Kunta hyväksyy maksujen määräämisen perusteet sisältävän taksan (kunnossapitolaki 14b §).

Maksu ilmoituksen tarkastamisesta ja siihen liittyvästä työn valvonnasta koskee viranomaistoimintaa, joten siitä ei peritä arvonlisäveroa.

Kunta voi periä alueiden tilapäisestä käyttämisestä työmaamaksun (kaivutaksa viikkoina). Maksu peritään yhden työmaan osalta vain kerran, vaikka samalla kertaa voidaan asentaa esimerkiksi eri laitosten kaapeleita samaan kaivantoon.

Maksua ei peritä, jos työ tehdään kunnan suorittaman kadun rakentamiseen liittyvän työn yhteydessä. Maksua ei peritä siltä ajalta, jonka alue on työmaana työstä vastaavasta riippumattomasta syystä, jota ei voida ennakoida. (kunnossapitolaki 14b § 3 mom.).

Taksat

Käsittelymaksu (sisältää katselmukset ja kunnan johtonäytöt) 200 €

Kaivutaksa alkavalta viikolta 1.5–1.11. väliseltä ajalta:

100 € / vko, kaivuviikot 1–4

150 € / vko, kaivuviikot 5–8

200 € / vko, kaivuviikot 9–12

Maksu nousee 4 viikon jaksoissa 50 € enimmäistasoon 500 €/viikko.

Myönnetyn luvan ilmoittamaton työmaan aloitusmaksu	100 €
--	-------

Kaivuilmoituksen laiminlyöntimaksu, luvaton työskentely	600 €
---	-------

Ylimääräinen tarkastus- tai katselmusmaksu	100 €
--	-------

TAMMELA

www.tammela.fi